

Sygn. akt VIII U 1171/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Węs
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Młynarska

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 roku w Lublinie

sprawy S. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o odsetki

na skutek odwołania S. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 6 kwietnia 2017 roku znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIII U 1171/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 kwietnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy S. Ł. prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie emerytury (k. 43 a.e.).

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się wypłaty odsetek za opóźnienie od wypłacanej emerytury za okres od dnia wymagalności świadczenia tj. od 9 maja 2016 roku do dnia wydania decyzji o przyznaniu emerytury tj. do 16 marca 2017 roku (k. 2-7 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie z powodu niepodpisania odwołania przez wnioskodawcę (k. 9-10v a.s.).

Wnioskodawca w dniu 1 czerwca 2017 roku podpisał odwołanie (k. 13 a.s.).

Na rozprawie w dniu 24 października 2017 roku pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania (k. 23 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

S. Ł., urodzony (...), w dniu 4 maja 2016 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury (k. 1-3 a.e.).

Na podstawie dołączonych dokumentów ZUS uznał skarżącemu łącznie 27 lat, 3 miesiące i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 4 lata, 6 miesięcy i 4 dni pracy w warunkach szczególnych (karta przebiegu zatrudnienia k. 11 a.e.).

Nie uznano natomiast jako zatrudnienia w szczególnych warunkach dokumentowanych świadectwem pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 1 października 1984 roku do 31 lipca 1986 roku na stanowisku z-cy kierownika obiektu, od 1 sierpnia 1986 roku do 10 kwietnia 1988 roku na stanowisku kierownika obiektu i od 11 kwietnia 1988 roku do 31 grudnia 1998 roku na stanowisku kierownika budowy z uwagi na to, iż zakres obowiązków na tych stanowiskach wykracza poza osobiste dozorowanie czy kontrolę robotniczych stanowisk pracy.

Z uwagi więc na nie udowodnienie przez wnioskodawcę okresu 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach organ rentowy decyzją z dnia 12 maja 2016 roku odmówił S. Ł. prawa do emerytury (k. 12 a.e.).

Odwołanie od wskazanej wyżej decyzji było rozpoznawane przez Sąd Okręgowy Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie w sprawie sygn. akt VIII U 2824/16.

W toku postępowania sądowego przeprowadzono dowód z zeznań świadków i wnioskodawcy oraz dokumentów dołączonych do akt sprawy i znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy.

Wyrokiem z dnia 8 lutego 2017 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił decyzję z dnia 12 maja 2017 roku i ustalił S. Ł. prawo do emerytury od dnia(...)roku (k. 44 akt sprawy VIII U 2824/16).

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 10 marca 2017 roku (k. 52 akt sprawy VIII U 2824/16), zaś do organu rentowego wpłynął w dniu 23 lutego 2017 roku (k. 38 a.e.).

Organ rentowy wydał w dniu 16 marca 2017 roku decyzję wykonującą prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 8 lutego 2017 roku i przyznał S. Ł. prawo do emerytury począwszy od dnia(...) (k. 40 a.e.). Wypłata emerytury z wyrównaniem nastąpiła w dniu 15 kwietnia 2017 roku (okoliczność bezsporna).

W dniu 30 marca 2017 roku S. Ł. złożył w organie rentowym wniosek o wypłatę odsetek od wyrównania emerytury (k. 42 a.e.).

Organ rentowy w dniu 6 kwietnia 2017 roku wydał zaskarżoną decyzję odmawiającą wnioskodawcy wypłaty odsetek (k. 43 a.e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie przytoczonych wyżej dowodów. Okoliczności wynikające z treści dokumentów znajdujących się w aktach sądowych i w aktach rentowych nie były kwestionowane przez strony. Wiarygodność tych dowodów nie budziła też wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 963) przewiduje, iż organ rentowy jest obowiązany do wypłaty odsetek w wysokości odsetek ustawowych w wypadku, gdy w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie ustalił prawa do świadczenia lub świadczenia tego nie wypłacił. Nie dotyczy to jednak sytuacji, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1383), organ rentowy wydaje decyzję w sprawach prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120, przy czym - zgodnie z dyspozycją art. 118 ust. 3 tej ustawy, jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów.

Oznacza to, iż wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania przez organ rentowy decyzji następuje w dacie jej „faktycznego wyjaśnienia” i od tej daty liczyć należy również 30-dniowy ustawowo określony termin procesowy, w okresie którego organ rentowy obowiązany jest wydać decyzję w danej sprawie.

W konsekwencji, jeżeli organ rentowy nie wyda decyzji ustalającej prawo do świadczenia lub nie wypłaci tego świadczenia w terminie 30-dniowym od tak określonej daty wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania przez organ rentowy decyzji, a następnie - w wyniku przeprowadzonego w sprawie postępowania - okaże się, iż w tej dacie zostały już faktycznie wyjaśnione wszystkie okoliczności niezbędne dla wydania takiej decyzji, to wówczas organ rentowy obowiązany jest do wypłaty także stosownych odsetek od tego świadczenia, chyba że zaistniałe opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 kwietnia 2004 roku, III UA 1/04, (OSNP 2004/23/406), w którym stwierdził, że w sytuacji, gdy ustalenie stażu pracy w szczególnych warunkach, stanowiącego przesłankę nabycia prawa do świadczenia, następuje w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych, to 30-dniowy termin określony w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po upływie którego organ rentowy obowiązany jest do zapłaty odsetek, należy liczyć od daty wyroku sądu, którym prawomocnie ustalono prawo do tego świadczenia.

W niniejszej sprawie decyzją z dnia 12 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił, iż wnioskodawca nie legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach i z tego względu odmówił wnioskodawcy ustalenia prawa do emerytury.

Rozpoznając odwołanie od powyższej decyzji Sąd Okręgowy Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie wyrokiem z dnia 8 lutego 2017 roku zmienił tę decyzję w ten sposób, że ustalił wnioskodawcy prawo emerytury, uznając, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, iż okresy pracy wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) od 1 października 1984 roku do 31 lipca 1986 roku na stanowisku z-cy kierownika obiektu, od 1 sierpnia 1986 roku do 10 kwietnia 1988 roku na stanowisku kierownika obiektu i od 11 kwietnia 1988 roku do 31 grudnia 1998 roku podlegają zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych.

Dla ustalenia tych okoliczności konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego, tj. przesłuchanie świadków i wnioskodawcy oraz dołączenie akt osobowych wnioskodawcy.

Przedłożone przez wnioskodawcę świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych nie jest dowodem na okoliczność pracy w warunkach szczególnych, bowiem nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku (Dz. U. z 2014 roku, poz. 101; ze zm.) kodeks postępowania cywilnego, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest ani organem państwowym, ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez takie organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast świadectwo pracy traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2004 roku, III UK 31/04, OSNP z 2005 roku, Nr 1, poz. 13).

Z uwagi na to, iż przedłożone przez wnioskodawcę świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych zostało zakwestionowane przez organ rentowy, gdyż na stanowiskach kierowniczych, zajmowanych przez powoda, oprócz pracy związanej z bezpośrednim nadzorem pracowników, konieczne jest również wykonywanie czynności administracyjno – biurowych, które zasadniczo nie są zaliczane do prac w warunkach szczególnych, niezbędne było przeprowadzenie postępowania dowodowego celem wyjaśnienia tych okoliczności.

Tak więc ustalenie faktu co najmniej 15-letniego okresu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach, stanowiącego ostatnią okoliczność niezbędną do wydania przez stronę pozwaną decyzji o przyznaniu wnioskodawcy wcześniejszej emerytury nastąpiło w dacie uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, tj. w dniu 10 marca 2017 roku i od tej daty należy liczyć termin 30-dniowy (art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS), po upływie którego organ rentowy obowiązany jest do wypłaty wnioskodawcy odsetek od przyznanego mu świadczenia.

Organ rentowy w dniu 16 marca 2017 roku wydał decyzję wykonującą wyrok Sądu Okręgowego z dnia 8 lutego 2017 roku i wypłacił wnioskodawcy emeryturę wraz z wyrównaniem w najbliższym terminie płatności, tj. w dniu 15 kwietnia 2017 roku. Wnioskodawcy nie przysługują zatem odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie emerytury, bowiem opóźnienie to nastąpiło bez winy organu rentowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ §1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.